

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:
 Egész évre ..... 8 kor.
 Fél évre ..... 4 " "
 Negyed évre ..... 2 " "
 Egyes szám ára 20 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatalra címezve Turócszentmártonba küldendők.

— Hirdetések legutányosabbán, árszabály szerint. —
 Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
 Nyitlre soronként 40 fillér.

A magyar nemzet husvétja.

Sulyos és szomorú játéka a sors kezének, hogy amikor az egész keresztény világ szent áhitattal olvad egybe az Isten fiának, az emberiség Megváltójának dicső feltámadási ünnepén, mikor Alleluját zengenek az ajkák s hála és imádás tölti be a kebleket: vészteljes, sőtét felhő borul a magyar nemzet amugy is borús egére, tepsedten, alig lüktetve vonaglik állami gépezetünk, király és nemzet egymással szembeállítva, kétségek között várja a bizonytalan jövőt...

Ó, te örömet, reményt hozó szent husvét, az Igazság feltámadásának dicső emléknappja, miért hogy nem hoztad magaddal a béke szellőjét, miért hogy nem lehetett e nap egyszerűsége, emléknappja e sulyos politikai konfliktus megoldásának is...?

Fornak a lelkek, a szenvedély égő tüze hatja át az agyvérleket, kavarognak az eszmék, remény és kétségbeesés, hit és kételkedés, önbizalom és elernyedés, szinte kaleidoszkopszerűen váltakoznak a politikai küzdőtér porondján. Előbb belsőleg kell megérősdönnünk, azután magától megszületik a nemzeti hadsereg — állítják az egyik táborban... Csak az az igazi nemzeti politika, — feleli a másik — melynek elismerése nemcsak a Lajtháig terjed, hanem a nemzeti erőt, egységet minden téren — befelől és kifelől — egyaránt érvényre tudja juttatni. S mindenik tábor a maga igazára esküszik...

Bármiként álljon is azonban a dolog, bármelyik tábor véleménye és nézete diadalmaskodjék is a másikén, annyi bizonyos, hogy a magyar nemzeti eszme erőteljesebb életnyilvánulására — mint az napjainkban észlelhető — nincs példa történelmünkben. Mert ugyebár, letagadhatatlanul határozott tény, hogy olyan párt, mely nemzeti vívmányokat nem akar, vagy mondjuk óhajtatja, mely ily követelményektől szándékosan elzárkózik, tehát a nemzeti tradíciókat megtagadja, jelenleg egy sincs. A vágyakban, a törekvésekben, azah magában a végső célban tehát eddig soha

sem tapasztalt egyértelműség uralkodik egész nemzeti közvéleményünkben, csupán a módban, az elérés és megvalósítás — hogy ugy mondjam — tempójában nyilatkozik a különbség. Mindenik párt gyökeres, mélyreható és erőteljes nemzeti politikát óhajt és áhitozik, mely minden téren — tehát a katonáin is — megnyilatkozzék, a differenzia csupán az, hogy az egyik párt gradatív, a másik en karriére törekszik *ugyanazon* cél felé.

A helyzet megoldásának a kulcsa most abban rejlik, hogy a lassan haladni akaró párt, vagy a gyorsabban haladni akaró párt kerekedik-e felül, győzedelmeskedik-e a másikon? A kérdések kérdése tehát az: melyik tudja magába olvasztani a másikat is, melyeknek háta mögé sorakozik a nemzet túlnyomó többsége?

E téren jóslatokba bocsátkozni gyermekes és játékszerű dolog, azonban okoskodni, logikusan következtetni nemcsak lehetséges, de egyszerűsége hasznos és felelő tanulságos dolog is.

A katonai kérdéseket kivéve, 1867. óta minden téren a nemzeti erő érvényesítésének politikájával találkozunk. Erősen magyarrá tettünk minden állami intézményt, a lehetőségig megragadtunk minden kedvező alkalmat, melyben kifejezésre juttathattuk állami önállóságunkat, sokszor szinte *egynásra* lioztattunk a hazafiság kérdésében, ipárt, kereskedelmet a „hazai” díszes és nyomatékos jelzővel védelmeztük az idegen ellen. Emlékezzünk csak vissza, mily ellenmondást nem tűrő energiával magyarisítottuk meg nagyemlékezett „vasminiszterünk”, Baross Gábor, a vasuti személyzetet, vagy mily költségvetés nem kimélő bőkezűséggel igyekeztek kormányaink a hazai nemzeti, a párisi és st. lousi világiállításon a magyar nemzeti önállóságot a nagyvilág előtt kidomborítani és kifejezésre juttatni. Közművelődési egyleteink, tudományos intézeteink, sajtóink, iparunk, kereskedelmünk, de még sportjaink is mind a nemzeti eszme szolgálatába szegődtek, valamennyi bevonatot e szent áramlat bűvés körébe.

Végül, szándékosan és öntudatosan hazakam legutolsóinak iskoláinkat, illetőleg azoknak 1867-től napjainkig terjedő munkásságát.

Nagyon kevés kivétellel, szinte ontották a tiszta, hamisítatlan nemzeti érzéstől: latott nemzedékeket, kiknek lelkébe kioltathatnunk be van csepegetve és védve a haza földjének, nyelvének, intézményeinek, függetlenségének erős és öntudatos érzése és szeretete. Tankönyveink tele lángolóval a magyar faj dicsőségét hirdetik, a magyar nemzeti érzést sugározzák ki, az iskolai ünnepélek dalai, szavatai, felolvasásai a haza iránti szent lelkesedésre buzdítanak, a tanítókat, tanárokat katedrájáról a magyar nemzeti eszme apostolainak buzgó szavai hangzanak az ifjuság fülébe, szóval, az 1867. óta felnevelkedt s iskoláinkon átment generációink új anyagból: a nemzeti nevelés anyagából van gyurma, oly generáció ez, mely — nemzeti szellemtelől lévén áthatva — mások szellemére is ily irányban tud is és akar is hatni.

Már most teljes tárgyilagossággal és higgadsággal vonjuk le az elmondottakból a helyes és egyenes következtetést. Ha 1867. óta tüzzel, vassal, szelidséggel és eréllyel, államilag és társadalmilag minden téren — kivéve a katonait — nemzeti politikát tűztünk, ha gyermekeink szívébe, véérébe és csontjába belecsapegettünk a szent lelkesedést és lángolást mindenért, ami magyar, ha közoktatásügyi minisztereink valamennyi rendeletében ott van a nyomatékos szöveg: „A nevelés és oktatás *tengele* a nemzeti érzés legyen”, ha iparosaink és kereskedőink idegen, sőt sokszor saját károsodásukkal még azt a levelet sem akarják már felbontani, amilyenek Ofen-Pest van írva Budapest helyett: akkor absolute nem lehet, nem szabad esodálkoznunk azon, hogy *ez az új, mi általunk ilyen szellemben nevelt* nemzedék előbb kéri, könnyörögve kéri, most pedig már sürgősen követeli, hogy engedjék meg neki hazáját saját drága zászlója és saját imádozt nyelve alatt szolgálhatni. Akkor ne csodálkozzunk azon, hogy ez a nemzeti eszme által szaturált generáció az ő magyarságának minden téren érvényt akar

T Á R C S A .

Föltámadás.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Ugyan van-e valaki, aki lelkében és szívében nem érezne ezen szónak öröm- s igéreteljes hangzását? Hiszen az egy ujonnan fölvirágozott életet hirdet!

A madarak éneke, amely hónapok óta elnémult vala, vígan csiesereg ismét a lágy, enyhe, tavaszi levegőben!

A fáknak látszólagos megdermedt ágai ismét gyöngéd lombozattal és gyönyört, kedves virágokkal ékesítik magukat, a megbarnult réteken pedig már húzódni kezdenek a fűvek zöld és nedvűs eskijai.

A dermesztő hideg, a jég és tél munka uralma alatt be nem teljesedett s elröpködött óhajai után busulva néz az ablakból: s aki husvét idejében az ujonnan föléledt és megifjódó földre tekintet vet: rögtön észreveszi, hogy mindez, ami holtnak látszott, mozdul és új életre kel... Ahová csak nézünk, fölgerjed a világ.

És ez az egyszerű, közvetlenül látó nyelve a föltámadás idejének. Ünnepejük az ismét fölébredt élet. A vallás s a szokás ugyanazon nyelven beszél, mint a természet.

— Agyházt „új tüzön” gyújtja meg a husvétii gyertyáját s reámutat a világ fényére, mely a sirból kilépett.

A husvétii tojások, melyekkel megajándékozzák a gyermekeket, — a lét eszirára emlékeztetnek.

„Valóban, Ó föltámadt!” Ez hangzik mindentűt az olárokról!

Aládsra főlemeli karjait a római pápa; s a ezár pedig az örüllő legkisebbjéit is megökölja.

Ugy tűnik föl minden, mintha már is megkezdődött volna az „a más” élet, amelyen annyi remény csügg.

Ha azt a váltakozást szemléljük, amely a világ szilárdan álló részében, valamint a földkerekségen, a vízben, növényekben, állatokban s az emberi idegekben is történik: akkor nem nehéz dolog fölteni azt, hogy az olyan összkézből képződött az emberi test föltámadásának sejtelme és meggyőződése.

Ehhez járul még az a körülmeny, hogy a keresztény hit az Údvizítőt testileg látja föltámadni a sirból s a halál fölötti győzelemből oly újra fölébredésre következett, amely az összes emberek számára el van határozva.

Egyébiránt ezen hit nemesak a keresztény vallásnak a sajátja, hanem megtaláljuk azt többé-kevésbé élénken a föld más vallásaiban is.

Ott van ez főleg a Buddha, Zorvaster tanában és megtalálható némileg a rómaiak és görögök hitregéiben is. És a föltámadás.

A föltámadás — hallhatatlanság a testi továbbmaradás fölfevése mellett.

Tagadhatlan igaz, hogy az emberi lélek állhatatlansága az individuális feltámadás fölötti életnek egész hatalmával támad az emberben a szellem s a természet közti kérdés.

Mint valami borzasztó rejtély előtt, ugy áll az emberi kedély a halállal, vagyis a személyiség megsemmisítésével szemben.

A szeretetnek és fájdalomnak gyermeke: a föltámadásban való hit!

Aki egy kedves, szeretett emberének halalos ágánál fájdalomtól kinezva, térdelt; aki a legközelebbi pillanathól való néma félelmében a haladók szívének egyenlőten, lassu verecsét számított; akinek fülét és kedélyét a koporsó födelét elzáró kalapácsnak nyíróg kemény ütése és a reá eső fölgörnyögök zengő dörömbölése; az tudja, hogy legmélyebb forró fájdalom ezen percekben a szögny ember szívé, örömszt ragaszkodnak ezen gondolathoz, amely elűzi a fájdalom vad kétségbeesést.

Ez a gondolat, ez az eszme pedig: a kedves halottnak viszontlátására, vagyis a föltámadásra való remény.

Eh, a könnyező ember nem akar arról tudni, hogy kedvesei a kosmos hátartalan óceánjában éltnének, barátságos vizgatással az a gondolat mosolyg feleje, hogy más, szebb ég alatt viszontlátja őket.

Hol van az az ember, akinek szíve össze nem szorulna azon gondolatnál, hogy emez, vagy amaz drága

szerezni és semmiféle téren, ahol ennek kifejezést adhat, tilalomfát nem ismer. A mai állapotok egy megfelelő előzménynek természetes következményei, természetes történelmi fejlődés, melyet most csakis a nemzeti eszmének visszafejlesztésével lehetne megakadályozni. Elvetettük a magot, gondoztuk, ápoltuk, ne csodálhoznunk tehát, ha a termés már itt van s talán sűrűbb, talán bujább, mint ahogy vártuk. A legutóbbi országos ifjúsági tornaversenyen maguk a vezető tanárok ijedeztek s hűledeztek a legjobban, mikor az ifjúság a katonabanda Gotterhaltját fűlsiketítő éljenzéssel, dobpergéssel és kürtöléssel nyomta el, pedig akkor kellett volna ijedezniök és hűledeznöik, mikor azt a szellemet beléjük nevelték. Hisz tiszta buzát vetettek, mikép lehetett várniok, hogy csalán termésök lesz! Megfelelő előzmény megfelelő következményt szül! Ez megdönthetetlen örök igazság, mely érvényesül mindenütt, így a nemzetek életében is!

Ime, ez az a körülmény, ez az az indító ok, mely engem arra a következtetésre vezet, hogy a legalább is a „gyorsabban“ haladni akaró táboré a jövő, azoké: akik ennek a természetes fejlődésnek, ennek a *szükségszerű* okozatnak a jelszavait irták zászlójukra. Nem az egyéni érdek, nem a pártpolitikai felfogás mondatják ezt velem, hanem a minden téren megnyilatkozó természeti törvény. Ha teljesen megérett a gyümölcs, okvetlenül leesik, ha megérett az eszme, okvetlenül kipattan. A hegyről lerohanó patak elé hiába gördítünk akadályokat, ideig, óráig feltartóztathatjuk, de végre is leküzdí az akadályokat és még *nagyobb* erővel fog utján végig rohanni.

A most megnyilatkozó erős nemzeti érzés és öntudat — magam sem tagadom, mert a jövőbe látni nem lehet — a győzelem, a siker szempontjából lehet korai, lehet időelőtti (ebben rejlik éppen a veszedelem), de végtére is itt van, a mag kikelt, összetiporni, össze-gázolni nem lehet. Nem kellett volna még felbreszteni, nem kellett volna még elvetni — hja! ezen már legfeljebb sopánkodni lehet, de segíteni nem. Tömjénezní mindent, ami magyar, száz és száz iskolába apostolokat szét-küldeni, üldözni az idegen ipart s rendeletekkel védeni mindent, ami hazai, magyarosító egyesületeket alapítani és istápolni, hazahozatni Rákóczi hamvait — s azután az így felköltött nemzeti érzésén csodálkozni s esetleg visszafojtani akarni: képtelenség, lehetetlenség. Már az öreg Ovidius megmondta: ignoti nulla cupido — arra, amit nem ismerünk, nem vágyako-zunk — már pedig a nemzeti eszmét nemcsak ismertetik 67 óta, de bele is plántálták a nemzetédek szívébe, erősen és kiolthatanul.

Annál inkább csodálkozom — az elmondottak alapján — azokon, akik a mi jóságos, öreg királyunknak olyan tanácsokat adnak,

hogy a katonai vívmányok helyett adjon meg minden *belső* reformot, a magyar nemzeti állam kiépítésének minden tényezőjét, minden faktort. Uram, Istenem! Micsoda földrengető konfliktus fog még csak akkor származni! A mai, 50%-ot alighogy meghaladó magyarság sem képes már a kiegyezés alapján az Ausztriával való együttélésre, hátha majd — még ezéltudatosabb nemzeti politikával, a magyarság fejlődésének okszerű irányításával, gazdasági és kulturális intézményekkel — elérjük a 70%-ot, nem fog-e ez a két állam ugyszólván teljes különválására vezetni...? Okvetlenül oda fog vezetni, mert az is természetes és okszerű következmény lesz, mint amilyen a mai helyzet és a mai állapot.

Be kell tehát látni mindenkinek — s első sorban vezető politikusainknak, — hogy nem lehet a nemzeti eszmét *csupán* felkölteni, felbreszteni, ki is kell azt elégíteni okvetlenül és pedig olyan mennyiségben és olyan mértékben, mint amannyire a felköltött és felbresztett nemzeti eszme megkivánja és megköveteli.

A magyar nyelvnek a zászlóaljaktól lefelé való behozatala, a hazai ezredeknél nemzeti zászlóval való ellátása — azt hiszem — éppen megfelelő mennyiség volna és teljesen kielégítő a még csak 55%-os magyarságot és az 1867-óta megteremtett nemzeti illuziót!

A 67 óta folytatott politikának csakis ez lehetne a természetes és szükségszerű befejezése és hozzá méltó és illő betetőzése.

Párvy Endre.

Tót izetlenkedés.

Strossmayer diakovári püspök halála alkalmával vége-hossza nincs a magyargyűlölő főpap diésőítésének az ultratót lapokban. Ha valaha, úgy ezuttal tűnt ki minden kétség nélkül, hogy e lapoknak, köztük első sorban a „Nár. Nov.“-nak a legvadabb pánszlávizmus az életén eleme s nem a tót nép szellemi és anyagi jólétéért való nemes küzdelem, melyet lépten-nyomon hangoztatni szoktak.

A „Nár. Nov.“ fekete keretben közli az elhunyt Strossmayer nevét, ugyan hát mi az, ami ezt a főpapot a tót nép szívéhez fűzte, vagy ezt a szívet a horvát főpaphoz, aki az illirizmusért küzdött és áldozott egész életén át s az orosz pánszlávizmus kidieséréséért még a mi öreg, jó királyunk haragját, korholását is magára vonta? Tudjuk, hogy az ultratótok az ő üdvözölő slöngö-nyeikkel, amiket ünnepeik stb. alkalmából a diakovári püspöknek küldöztek, terszertelen üzték ennek a főpapnak izéstelen kultuszát csak azért, mivel ez a főpap nemcsak a nagyszláv eszmék hirdetője, propagálója, terjesztője s ahol lehetett megtestesítője volt, hanem és különösen azért, mivel magyar földön — igenis, magyar földön, mert Horvátország jog és törvény szerint magyar föld! — dus javadalmakat élvezve, a magyar nemzetnek *adaz* ellensége volt, bár a pesti egyetemen nyerte kiképeztesét s a magyar királytól kapta magyar püspöki stallumát.

S mint az a fekete keret a „Nár. Nov.“-ban, éppoly éretlen az a beszéd is, amit e lap képviselője, Hurban Vladimir ópauai ev. pap a Strossmayer temetésén tartott, ezeket mondván: „Nagy fejedelmünk, kedveltünk, atyánk! Tehát elhagyta bennünket! Már-már azzal a gondlattal barátkozunk meg, hogy *milliórdok közül, akik testből születtek, egyedül te nem ismered meg e halált*. Strossmayer halott? Hisz ez nem is lehetséges! Igenis, ez nem lehetséges. A Te arczodat, a mi fejedelmünk, azt a Te anyagi mosolytól ragyogó arczodat nem látjuk meg többé, a Te mézes és aranyos szavaidat nem halljuk meg többé, de a Te nagy tetteid, a Te diéső neved élni fognak, élni, amíg szlávság lesz, amíg kereszténység lesz. A tót nemzet, amely szintén érezte a Te nagy szereteted melegségét és az ő szövíője, a „Nár. Nov.“, azt kiáltják le hozzád kis kamrácskádba, melyet magad készítettél el magadnak: pihenj meg benne nagy munkádtól stb.“ Tehát mint az emberiség, a világ valami Megváltóját bucsuztatta el Hurban pap Strossmayer, pedig mindössze csak egy főpap nyugszik meg abban a kriptában, aki míg élt, a pártpolitika és a gyűlölség hirdetője volt.

Szervezkedjünk.

Ha a nemzetiségek lakta vidékeknek, különösen a Felvidéknek társadalmi életét vesszük bonczkés alá, megdöbbentő jelenségeknek jövünk nyomára.

Mindenesetre keserűen fog hangzani azon vádunk, hogy a Felvidék magyarsága nem teljesíti azon feladatokat, amelyeket tőle várunk. Nem teljesíti pedig ezt sem hivatali, sem társadalmi munkásságánál fogva.

Bármily nehezünkre esik, de nyíltan kimondjuk és nyugodt lelkiismerettel írjuk le, hogy a felvidéki, de általában a nemzetiségi mozgalmak megnövekedésének nagyrészt a nemzetiségek között élő magyarság is az oka.

Tegyük föl a kérdést, hogy a magyarságnak tulajdonképpen mi is lehetne a feladata a Felvidéken?

Legelső sorban az, hogy *magyar* legyen. Magyar szívből és lélekben, meg tetteiben. Hogy legyen gondolkozása józan, bánásmódja a néppel, a lovagias magyar emberhez méltóan, egyenes és igazságos, hogy a magyar embert tisztelje és becsülje minden másjaku lakosa ennek az országnak. Mert ha *gazdák* akarunk lenni ebben az országban, akkor a háziur előzékenységével is kell bännünk vendégeinkkel, vagy jobban mondva lakótársainkkal. Egy szeretetremlő házigazda tapintatosságával elbűvölheti vendégeit, a házias, zsémbelő gazdától pedig elfordul mindenki és csak akkor érintkezik vele, ha az érintkezést ki nem kerülheti. Nem kell a házigazdának az előzékenységben annyira mennie, hogy a tekintélyének rovására menjen. Nem is szükséges, hogy a vendégek tulzott kívánságait teljesítse, ánde arra való a bölcs tapintatosság, hogy a kívánságok tulzott voltáról meggyőzzük környezetünket.

Ánde hogyan teljesítjük mi házigazdai szereplünket?

Rosszul, a lehető legrosszabbul. Merev magatartással nem engedjük közelünkbe azokat sem, akik szívesen lennének velünk egy táborban, Főlényünket mindenkivel éreztetni akarjuk, még azokkal is, akik ezt különben is elismerik. Lenézzük és kicsinyeljük első sorban is egymást, mert megkülönböztetéseket teszünk, hogy kinek hányadik őse lakott már a Felvidéken? Nem-e csak idevándorolt, pláne nem is nemes ember?

Igaz, hogy amikor kenyértörsre kerül a sor, amikor az ellenség már a nyakunkon ül, akkor megszűnnek a mindennapi bajok. A közös veszedelem tudata egyesít bennünket. Szövetkezünk a közös akcióra. Elfeledjük a sok méltatlanságot, egyesek gögjét, pöffesz-kedését és ott vagyunk mind abban a táborban, mely hivatva van a magyar ügyet diadalra juttatni. Ilyenkor felfedezzük egymást, ami különben nem nehéz, mert hiszen itt a Felvidéken minden számottevő, a viszonyokkal és helyi körülményekkel ismerős ember minden jegyzék nélkül jól tudja, hogy magyar hazafias törekvésekben kire lehet számítani és kire nem. Amikor harczra kerül a sor, — amint ezt a legutóbbi képviselőválasztások eredményei is megmutatták — ösztönünk lép előtérbe és szívünk sugallatát követve — megtezzük kötelességünket.

De ha már kivívtuk a győzelmet, ennek mámorában néhány napig ringatjuk ugyan magunkat; de a jövővel tovább nem törődünk.

Már pedig, hogy a Felvidék magyarsága megycnként öntudatosan szervezkednék, ha a magyarsághoz tartozók mindenike szívvél, lélekkel nemcsak a választások harczában, de a mindennapi élet ezer változatában is egy ezél felé törekednék, ha azt tűzné ki feladatául, hogy a közötlünk, mellettlünk élő másjaku polgártársainkkal a magyar állameszmét megismertesse, megszerettesse; úgy néhány évtized alatt bekövetkeznék az az idő, amidőn a nemzetiségi izgatók munkája termékeny talajra többé nem találna.

Ha azok, akik hivataluknál fogva a néppel való érintkezésre vannak utalva, minden cselekedetükben egyrészt az emberszeretet magasztos elvét tekintenek, másrészt a magyar hazafias gondolkodásnak magvát igazságosan és pártatlanul törekednék minden alkalommal elhinteni; ha társadalmi érintkezésünk demokratikusabb alapokra helyezkednék és szeretettel vennék magukhoz a közeledőket; csakhamar megszűnnék az a merev elszigeteltség, mely most minden nagyszabású hazafias mozgalmat lehetetlenné tesz.

A Felvidéken minden emberre szűkségünk van. Senkinek sem lehet oly foglalkozása, amely miatt társaságunkban részt nem vehetne, ha becsülettel keresi kenyerét és hajlandó a magyarság ügyét szolgálni.

Végre valahára szakítani kell az ósdi, vaskalapos felfogással. Modern világban élünk, modern eszközöket kell használnunk céljaink elérésére. Tartson össze a magyarság pártpolitikai állására való tekintet nélkül. Mert ez itt a Felvidéken minden embernek a legsajátosabb privát ügye. De mindenben magyar embernek szent kötelessége tömörülni akkor, amidőn az egységes magyar

lénye utolsó lehetetlével teljesen eltűnik, megsemmisül és hogy a sirbaszállással egyuttal a végtelen semmibe merül el?

Sem a természeti szükség elismerése, sem pedig az idő nem képes teljesen eltörülni azt a fájdalomat, amely ilyenkor elfogja az érdekeltet.

S ha van ézelem, amely kínosabb volna ennél, akkor ez az: ha egy szeretett lényt nem a halál folytán, hanem esetleg élve elvesztettünk!

S tényleg, a mi korunkban sok ember van, aki a lélek további fönmaradása nélkül az életet s a világot veszedelmes rászedésnek, átkozott csalásnak veszi és ez esetben hivatva érezné magát kigunyolni az ugynevezett „kebelbeli istent“.

És nagy azoknak a száma, akik egy jobb, boldogabb tulvilágra való biztos reménynek támogató és biztató gyámola nélkül — nem lennének képesek elviselni e földi életet és elcsüggedve, erőtlennül összeroskadnának a gond és nyomorúság azon terhe alatt, melyet az ilyen élet reájuk rak!

Mindez bizonyos előttünk s ök erről szívükben-lelkükben meg is vannak győződve.

És ez a bizonyosság, ez a szívbéli szilárd meggyőződés alapszik a mi — hitünkön, amely szól a föltámadásról, a halhatatlanságról!

Magasztos ünnepet ültünk! Öröm s igéretteljesen hangzik e szó: föltámadás!

Cselkó József.

államoszme megbontásáról van szó. Tehát legyen a magyar minden körülmények között magyart.

Szervekedjünk végre valahára. Legyen a magyarság erős tábor, amely minden percben kész a lazaflás munkára. Legyen meg mindenkinek a maga örállása, legyen arra büszke és állja meg helyét becsülettel.

Erintkezünk minél gyakrabban a néppel. Vegyünk részt munkájában, tanogassuk, vezessük.

És ha mindezt megtettük, megszűnik a vád, amelyet most kénytelenek vagyunk elviselni.

A Tátrabank.

A Tátrabank 1904. évi zárószámát készhezvéve, nem mulaszthatjuk el, hogy a nevezett intézet mult évi működésére egyenlőleg megjegyzést ne tegyünk. Elsősorban természetesen a mérlegszámát és az eredmény-számlát néztük át s nem csekély meglepetésünkre azt találtuk, hogy a „Táttra“ 109,783-90 korona nyereséggel zárta le az 1904. üzleti évet. Holott a rossz nyelvek azt mondták, hogy igen nagy veszteségeket szenvedett. Igaz, hogy ezen kimutatott nyereség csak káprázat, melyet az igazgatóság üzleti jelentése szétfoszlalt, amennyiben e szerint a kimutatott nyereség a szenvedett veszteségek leírására fordították. Ez az eljárás ugy jogi, mint könyvelési szempontból helytelen.

A könyvelés elemi szabálya az, hogy a mérleg minden kommentár fölhasználása nélkül az üzleti eredmény tiszta képét nyújtsa.

Ezen követelménynek e mérleg nem felel meg. Jogi szempontból pedig azért esik kifogás alá, mert a közgyűlés a mérlegben kitüntetett nyereség hóváfordítása iránti határozathozatalra van jogosítva s így azon veszélynek lett volna kitéve a közgyűlés, hogy a nyereségnek osz-talék kifizetésére való fordítását határozza el, mivel a kereskedelmi törvény azon rendelkezést, hogy a behajthatatlan követelések leírandók, megszegte volna. Az ilyenek elkerülésére az egyedüli helyes mód a leírásokat a mérleg- és eredmény-számlákon feltüntetni. Megjegyezzük, hogy ezen formahiba nem a „Tátrabank“ speciálitása, hanem sok más pénzintézetnek is hibája.

Az igazgatóság üzleti jelentésére áttérve, elsősorban az ragadja meg figyelmünket, hogy betéti álladéka 914000 koronával csökkent s annak okait kutatva, a n. é. igazgatóságtól eltérő véleményen vagyunk.

Az ő indoklása erre nézve a következő: „A betétkamallabot leszállítottuk, miáltal a betétközösségünk egy része iparkodott tőkét előnyösebben elhelyezni.“ Másrészt pedig „egy-kettő“ újonnan alakult pénzintézet féltelen agitációjának tulajdonítja ezen csökkenést. A betéti kamallab leszállítása már az 1902. év végén történt, mint ezt a Tátra, a Hitelintézet és a Takarékpénztár által aláírt hirdetés igazolja s ennek dacára 1903-ban ugy a Tátra, mint a többi helybeli pénzintézet betéti álladéka emelkedett.

Ebből kitűnik, hogy a csökkenés nincs összefüggésben a kamallab leszállításával, mit már az is bizonyít, hogy az 1904. évben egyenlő kamatozás mellett a Turóci Kereskedelmi és Hitelintézet betéti álladéka 332000 koronával emelkedett, míg a Tátráé 914000 koronával csökkent. Ennek egy-ort magyarazata, a Tátrabank iránti bizalom indokolt megrendülése, minek kifejezése Turócvármegye közgyűlésén is érvényre jutott. S hogy ez indokolt volt, mutatja a Tátrabank f. hó 19-én tartott közgyűlésének viláros lefolyása.

Bamutatos a Tátra igazgatóságának azon feltevése, hogy részvényesit mindentudóknak vagy hülyéknek kezeli. Mindentudóknak egyszerűen azért tekinti őket, mert lapidaris rövidséggel csak azt említi, hogy a főintézet által kimutatott veszteségek fedezésére 19263-63 korona fog fordítani; továbbá Plonka-Szirány-Város, Ocsokay R. (ezzel teljesen leiratik) s más követelésekre a mellékelt kimutatás szerint a főintézetnél 32,459-05 korona, alsókubiri főknál 16,527-13 korona, szeniczi főknál 16,892- korona, nagybittsei főknál 12,292-34 koronát javasol leírni.

Honnet tudhatja az a részvényes, kinél mennyit vesztett az intézet, mert a veszteségek részletezését tartalmazó kimutatás, melyre az igazgatóság hivatkozik, sehoh sem található. Másrészt azért tekinti hülyéknek részvényesit, mert ezen veszteségeket ugy állítja eléjük, mintha ezek az üzlet szanálásának természetes járuléka volnának, holott a verebek is azt csiripelik, hogy ezek nem a korrekett üzletvezetés, hanem mérhetetlen könnyelműség — és leginkább éppen a Tátra igazgatóságát meglepő — gyűlölcsei voltak.

Kitogasolandónak tartjuk még, hogy az üzleti jelentésben arról nincs említés téve, hogy melyik főkn mennyit jövedelmez, ugy hogy a részvényesek nem tudnak tájékozódni, hogy melyik főknak a fentartása vagy beszűntetése kívánatos.

A történeti igazság.

Lapunk főmunkatársa „A három sólyom“ című tárczaccikkében megírta volt, hogy Francisci Jánost 1848-ban a pelsőci statáriális bíróság akasztófára ítélte, de arról nem tett említést, hogy miért nem hajtották végre rajta és két társán ezt az ítéletet, nem említette pedig azért, mivel erre nézve eltérők a vélemények, ugy hogy még most is tárgyalják a tót lapok ezt a vitás kérdést. Dr. Micsátek Lajos újvidéki ügyvéd s a „Dolnozernský Slovák“ című tót lap szerkesztője, aki vagy egy évet töltött Turóczszentmártonban, azt írta lapjában s állítását a Nár. Nov. czáfolatával szemben is fentartja, hogy maga Francisci János, aki egyébként nem szivesen beszélt azokról a rettenetes napokról, mikor élet és halál között lebegett, — beszélte el neki, hogy az akasztófától való menekülését kizárólag egy református pap (Szentpétery) közbenjárásának köszön-hette, aki magáévá tette az ő és két társa ügyét s védekezésüket az ítélet után a rögtönítelő bíróság elé juttatta, amely azután felfüggesztette a halálos ítéletet s a foglyokat Pestre szállította, mivel azonban a dolgoknak ily állása mellett egy magyar ember felebaráti szeretetét és igazságosságát kellene elismerni tót részről, a Nár. Nov. — Daxner után — inkább az isteni Gondviselést szerepelteti a Francisci János és társai megmentésénél s azt állítja, hogy a Jelacsis serege svecchati győzelmének hírére a rögtönítelő bíróság nem mer-te végrehajtani a halálos ítéletet Franciscin és társain. Az isteni Gondviselés e szerint inkább egy véres csatát, mintsem egy könyörtületes szolgáját használta volna föl eszközül a három halálraítelt ember megmentésére! Francisci János — ugymond a Nár. Nov. — már 79 éves öreg ember volt, mikor azt a dolgot Micsáteknek elmondotta s ő maga is sokszor panaszkodott arról, hogy emlékezőtehetsége gyöngül s így több mint való-szintű, hogy már nem emlékezett jól a felszabadítása részleteire. Ha tényleg az a Szentpétery vagy Fáy nevű pap mentette volna ki, mint valami Deus ex machina az elítélteket a rettenetes helyzetből, ugy ezt Kubány is említette volna az ő drámájában, melyben Francisci és két társa szerepelnek; aztán meg az egyik elítelt, Daxner, azt írta és ki is nyomatta később, hogy szabadulásukat a svecchati vereség hírének köszönhetik, mely után a magyar rögtönítelő bíróság nem mer-te őket kivégeztetni. Földogol pedig ebben, hogy a törté-neti igazság derítsék ki minden színezés nélkül, — mondja a Nár. Nov. — Hát igen, ezt kutassuk, de elfogultság nélkül. A Nár. Nov. jól tudja azt, hogy a Francisci János emlékező képessége, szellemi ereje nem hanyatlott annyira 1901-ben, hogy életének legvalóság-sabb óráira ne tudott volna emlékezni és tévedésből költötte volna azt a megható mesét a magyar kálmvista papról, aki tót lázadókat az akasztófától megmentett; viszont pedig azt is kell hogy koncedálja a Nár. Nov., hogy sem Franciscinak, sem pedig Daxnernek nem hirdette ki a rögtönítelő bíróság a halálos ítélet fel-függesztésének okát: a magyar hadsereg svecchati vere-séget és a magyarok emiatti félelmét s hogy tehát való-szinűbb, hogy Daxner ugyanazon okból hallgatta el a magyar pap segítségét, mint amely okokból a N. N. is tagadja e pap közbelépését, — a Daxneréktől ilyesm-i is kitélik s a hálaérzet — mikor annak a magyarok iránt kell nyilvánulnia — ritka virág a hurbanisták virágos kertjében. De tegyük fel, hogy a svecchati vere-ség híre és a halálos ítélet felfüggesztése tényleg egybe-esett. A svecchati útközvetben 40 halottat és 200 sebe-sültet vesztett a magyar hadsereg s kénytelen volt visszavonulni. Lehet, — mert emberi dolog — hogy e különben nem valami túlságosan jelentékeny kudarc némely magyar emberben félelmet, aggodalmat keltett Pelsőczön; viszont azonban nem kevésbé bizonyos, hogy másokban meg a harag és a bosszuvágy érzelmét keltette s mivel Pelsőcz városa éppen nem tőszomszédja a svecchati harcstérnek, ugy, hogy a Jelacsis bosszujá-tól kellett volna hamarjában félni, szinte bizonyos, hogy a vereség hírére nem hogy felfüggesztették, hanem irtalmatlanul végrehajtották volna a halálos ítéletet azokon az embereken, akik az osztrákokkal tartó hurbanisták között többé-kevésbé vezető szerepet vittek, mint ahogy pár nappal előbb Holubot és Suleket is felakasztatta a galgóczi rögtönítelő bíróság. Alighanem közelebb járunk tehát a történelmi igazsághoz, ha Francisci János adatát elfogadva, ténynek vesszük, hogy egy kálmvista pap volt az elítélteknél megmentője, akit felebaráti szeretete, könyörtületessége birt rá e nemes cselekedetre. És ha ezt a Nár. Nov. lehetetlennek tartja, csak sajnálni lehet. Emlékeztetjük azonban a Nádondie Novinyt egy másik esetre, amely csak pár év előtt történt. Egyik emberüket valami újságcikk miatt több havi államfogházra ítelték. Ezt az embert, mint rokonszenves

egyént, magyar részen is sajnáltuk, annyival is inkább, mivel ez nagy csapást jelentett a családjára nézve is. Egy magyar társaság ült együtt s az azóta elhunyt Fekete Miklós kir. táblabíró azt az eszmét vetette föl, hogy magyar részről kegyelmet kellene kérni az elítelt részére... A többi nem tartozik ide. Mikor pedig Fekete Miklós táblabíró pár évvel később Besztercz-bányán meghalt, a Nár. Nov. egyetlenegy szóval sem emlékezett meg elhunytáról, pedig a Nár. Nov. szer-kesztője és Fekete Miklós táblabíró éveken át jó barátokként érintkeztek egymással politikailag semleges téren és az az elítelt, aki részére Fekete Miklós táblabíró és társai kegyelmet akartak kieszközölni legfelsőbb helyen — a Nár. Nov. szerkesztője volt.

Ezt a történeti igazságot — melyről, megengedjük, a Nár. Nov. eddig nem tudott — csak azért regisztrál-tuk most, hogy annak a másik történeti igazságnak (arról a bizonyos kálmvista papról, aki Franciscit és társait a dicstelen haláltól megmentette) a lehetőségét plauzibilissé tegyük. Mert hát mi is barátjai vagyunk a történelmi igazságoknak. Amicus Plato, amicus Socrates, magis amica veritas.

HIREINK.

— **Előfizetőinknek és kedves olvasóinknak ezuton kíván boldog ünnepeket a szerkesztőség.**

— **Személyi hírek.** Berecz Gyula kir. tanfelügyelő, lapunk felelős szerkesztője, néhány napi tartózkodásra Budapestre utazott.

— **Az idők jelo.** Rakovszky Iván, rákói nagybir-tokos, a Tátrabank igazgatóságának tagja, a nevezett banknál beállott zavarok miatt, ezen tisztségéről le-mondott.

— **Nemes özölu adomány.** Klein Ferencz ruttkai vasuti vendéglős a ruttkai „Berecz Gyula alapítvány“ tőkájének szaporításához, melynek kamataiból a magyar nyelvben legnagyobb előmenetelt tanusító, de máskülön-ben is kifogástalan tanulók évről-évre a záróvizsgák alkalmával jutalmaztatnak, 100 koronával hozzájárult. Ezen hazafias áldozatkészségért fogadja ez uton is a nemesszivü adományozó a tantestület őszinte köszöne-tének kifejezését.

— **Eljegyzés.** Berger Edo jahodniki földbirtokos, turóczvármegyei bizottsági tag, eljegyezve Hein Józsa kisasszonyt Budapestről.

— **A központi választmány ülése.** A vármegye központi választmánya f. hó 17-én ülést tartott, mely-nek egyedüli tárgya a képviselőválasztók 1906. évre kiigazitott névjegyzékének felülvizsgálata volt.

— **Siketnémák felvétele.** A siketnémák körműz-bányai intézetébe a jövő tanév elején 12 új növendék vétetik fel. A 7 és 10 év közötti korban levő mindkét nembeli siketnéma gyermekek szülei már most benyúj-tatják az intézet igazgatóságánál a felvétel iránti kérvé-nyeket. A felvidéki vármegyékben lakó gyermekek előnyben részesülnek a felvételnél.

— **Uj templom és iskola.** Liptószentmiklósról írja levelezőnk: E héten tartották meg a közalapítványi kir. ügyigazgatóság felszólítása folytán ama rendkívüli köz-gyűlést, melyben az izr. templom és iskola építése ellen beadott óvás elintéztetett. A szavazás eredménye fényes elégtételt szolgáltatott ugy a hitközség, mint a Chewra-kadisa (szent egylet) előljároságának. A kis ellenzéknek már második természetű vált a protestálás, mert meg a közgyűlés elején új óvast csatoltatott a felveendő jegyzőkönyvhöz. A Herz Fülöp-féle hagyatéki időküzi kamatait, mely jelenleg 60,000 (hatvanezer) koronát tesz ki, ugyanis a templom és iskola építésére akarják felhasználni és ez nem tetszik a hitközségi tagok egy kis töredékének. De ezen óvás dacára az építkezéseket e héten már megkezdték.

— **A tót tulzók ars poetikájáról.** A „Nár. Nov.“ egyik közelebbi számban a Szabadságról cikkezvén, a márcziusi nemzeti ünnepeket „ostoba márcziusi frázisok cséplésének“ nevezi s valamint a trágagyödörből nem lehet tiszta forrásvizet meríteni, ugy a szabadság hamis jelszavait hirdető küllöntéle „Blattok“, „Lloydok“ és „Lapok“-ból, mint megannyi trágagyödörből sem lehet tiszta és igaz dolgokat meríteni. No de végön csattan az ostor. Valahol a Tótságon — írja a „Nár. Nov.“ — távol a vasutól van egy tanító s könnyezve vallja be, hogy: „Semmit sem tanulnak a gyermekek tőlem! Hiába vesztogelnek itt hat évig. Feltétlenül tudat-lanságban hagyják el az iskolát. Nem tudnak olvasni, számolni, azt a pár magyar szót elfelejtik egy év alatt s nem marad meg semmijök! Tótul mukkanom sem szabad az iskolában, mert kidobással, koplalással, nyugdíj-igényem elvesztésével fenyegetnek, melyhez annyi éven át fiztettem be illetkeket. Marhácskakat bocsátok ki iskolámból. De ennek nem én vagyok az oka! A lehe-telenség! A rendszer. A tanfelügyelői bot.“ Ime a szabadság. Brawo, Stauer!

Furcsa harozmodor. Lapunk múlt számában „Nemzetiségi politika” cím alatt egy kis közleményünk jelent meg, melyben a „Vágvölgyi Lap” és az ellenzéki „Trencsényi Lapok” közötti polemikáról is volt szó. A „Vágvölgyi Lap” ráolvasta a szenevezélt lapjára, hogy ezekhez a nem tud olvasni és hogy valótlán dolgokat írt. S ebben a „Vágvölgyi Lap”-nak teljesen igazra volt. A „Trencsényi Lapok” azonban, amelynek nyilván a mindénáron való ellenzékielkeskedés a programja, s az igazsággal nem igen törődik, ezt a nagyon is fontos ügyet azzal üti el, hogy a „Vágvölgyi Lap” haragszik, tehát nincs igaza. Már pedig ha a „Trencsényi Lapok” komoly tudna lenni, úgy józonnal, elismeréssel kellett volna fogadnia egy a „Felvidéki Híradó”, valamint a „Vágvölgyi Lap” kijelentéseit, melyek szerint a szabadalvó párt itt a Felvidéken a pártpolitika helyett tisztán csak magyar nemzeti politikát követve, kész azt a kormányt is támogatni, amely a többségre jutott ellenzéki pártok köréből log alkulni. De ha már a tárgyilagosság ezen maguslatára nem is tudott fölemelkedni a „Trencsényi Lapok”, úgy legalább az igazságot kellett volna tisztázni s nem ellenkezőjét hirdetni annak, amit lapjára a „F. H.” nyomán írt és helyesen is kommentált.

Az Árva folyó tutaiozhatása. Arvamegyében, mint lapunknak írják, akéző indult meg az Arva folyó tutaiozhatása érdekében. E terv gyakorlati kivitelesége nem tűzök nehézségekbe. A hegyek általában eléggé vízadnak, nem kell tehát más, mint vízduzzasztók létesítése bizonyos helyeken, egy pár millió köbméter víz összegyűjtése utján. E duzzasztóktól a nyári száraz és esőhány napokban, az állandó mennyiségű víz leboacsátják és a folyó tutaiozhatása biztosíva van. E vízduzzasztók nemcsak a kellő mennyiségű vizet szolgáltatnak a folyó tutaiozhatására, de villamos erőre boren-dezett telepek létesítésére is lehetővé tesznek.

Késelő szolgálegény. Tótpónróri írja levelezőnk, hogy a múlt vasárnap éjjel *Miertusz* Andras szolgálegény, *Számotéusz* Andras és *Vladár* János pajtasával együtt mulattak a korecsnában, hol azian hajnalutájban valami leányhistórián öszekülbömböztek. Egy darabig szóval igyekezett *Miertusz* veszekedő tirsait kapacizálni. De mikor látta, hogy ez nem használ, előkapta eszma-szára mellől hatalmas bicsekját s a nehezteltő legényeket egy helyben hagyta, hogy most mindketten súlyos sérüléseikkel az agyat nyujtsák.

Munkások jutalmazása. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara a munkások érdekében közben-járt, hogy a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur által azan munkások részére, akik hosszú és jól szolgáltak által kiváltak, a folyó 1905. évben is és pedig összesen 8 munkás részére adassanak kitüntetési állami okmányok és 100 korona jutalomdíjak. Ennekégya felhívatainak mindazok, kik a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara kirendeltet (t. i. Pozsony szab. kir. város, Nyitra-, Pozsony-, Trencsén- és Turócvarmegyében) a kitüntetése igényt tartanak, hogy kérvényeiket az alábbi feltételek szerint nyujtsák be a kamarának. A jutalomra való igény feltételei a következők: a) magyar állampolgárság; b) tenyleges ipari munkában való legalább 15 évi megszakítás nélküli működés; c) a pályázó rendszeres munkabereken vagy munkakeresetűnek évi öszesse a pályázat évében 2000 koronát nem haladhat meg. Megjegyzendő, hogy a 15 évi működési időbe a tanoncz-évek beszámíthatók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottakkal pedig a teljes beöltött évadok teljes évekkel egyenértékűeknek tekintetnek. A 15 évi munkaidőt a pályázó több munkaadónal és különféle iparágban is töltötte, de elengedhetetlenül megkívánatik, hogy a munkaidő megszakítás nélküli legyen. Nem ipari munkát teljesítő alkalmazottak, úgy mint kapások, kocscsók, gyári, földszolgák stb. a jutalomra igényt egyáltalán nem tarthatnak. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara ennekégya felhívja kirendeltének érdekelte munkaadó cégeket, illetve gyárosait és kisiparosait, hogy legkésőbb 1905. évi június hó 1-éig közöljék a kamarával azon munkásaink nevsorát, az ajánlott munkások munkakörülményeinek, szolgálati bizonyítványainak és egyéb okmányainak esatolása mellett, akiket a szóban lvo jutalmakra érdemeseknek tartanak. A kamarához be- küldött munkakönyvek, szolgálati bizonyítványok és egyéb okmányok július hó 1-ével ismét vissza fognak adanni az illető cégeknek. A munkaadónak munkása megjutalmazása tárgyában a kamarához intézett elő- terjesztése közzégye vonatkozó javaslatának tekintetik s mint ilyen meglekeltével együtt, belyegmentes. Mind ezen iratokra azonban feljegyzendő, hogy ipari munkás jutalmazása ügyében állították ki s mint ilyenek, a m. kir. pénzügyminiszter ur 1903. évi február 28-án 17456. szám alatt kelt rendelete értelmében belyegmentes-

Eloszpelt betörő. A f. hó 11-én *Tenermann* Mihály szocsányi vendéglős pinceözle betört a szomszéd gazda kocsisa. Mielőtt azonban tolvajlájhoz fogott volna, sorra kóstolta a korecsmáros borait s az atyjai úgy el- azított, hogy tulajdonképeni célját, a tolvajlást végre- hajtatni képtelen volt. A mánor csak reggel felé szállt ki tejéből s akkor igyekezett észrevétel nélkül elodani. A nagy seisegben azonban kalapját a pincebőben felejtette s a csendőrséget az áruló kalap vezette a tettes nyomára.

Szorosodóentlő járt tutaioz. A tavaszi eső- zések, de különösen a nagyobb mérvű hóolvadás következtében, a Vág annyira megáradt, hogy Krepellán községnél a komp kötele a víz szino felett, alig 40 em. magasságban feszült meg. A tutaiozok ezt látván, mind- amennyi a parthoz közel igyekeztek a kötélt alatt át- surranni, mivelhogy ott a kötélt valamivel magasabban állott. Egy tutaioz azonban mégis megpróbált a folyó közepén átjutni a kötélt alatt, melyen meghajlott a tutaioz, így sikerült is neki a veszedelmes kísérlet. Az utána következő tutaioz kötélt és ézen hszemben, hogy túl van már a kötélen, felegyenesedett. De vesztőre, mert a szerencsétlen embert a kötélt hátra dobta és a vízbe esett. Jő darabig kiközöltő a megáradt habokkal, de nem bírt partra vergődni. Mire pedig a krepellánai csónakkal utána eztek, már csak döttelen testét húzhatták ki. A szerencsétlent Matyeko Andrásnak hívták.

Pályázat iparosnak szánt utazási ösztöndíjra. Az iparosok képzése szempontjából teleté idős lévén, hogy a külföldi ipari viszonyait tanulmányozzák és az ott tapasztaltakat itthon értékesítsék, a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara területén egy évenként más-más iparosnak ki- adandó 600 (hatszáz) koronás utazási ösztöndíjat rend- szeresített. Ezen ösztöndíjra az 1905. évre nézve a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara ezáltal nyilvános pályázatot hirdet. Pályázhatnak a kamara területén vagyis Pozsony szab. kir. város, Nyitra-, Pozsony-, Trencsén- és Turócvarmegye területén lakó mindazon iparosok, akik továbbképzést és az ipari viszonyok tanulmányozása céljából külföldre szándékoznak indúlni és akik katonai kötelezettségüknek már eleget tettek vagy az alól felmentettek. A szóban forgó ösztöndíj adományozására irányuló, I koronás okmánybelyeggel ellátott folyamodványok a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur 6 nagyméltóságához címelve legkésőbb 1905. évi április hó 30-ikáig a pozsonyi kereskedelmi és iparkamarához nyujtandók be. A folyamodványoknak magában kell foglalnia a pályázó iparos lakhelyét, eszládi és vagyoni viszonyait, erkölcsi magaviseletét, foglalko- zását, az általa esetleg ényvert kitüntetésekét, részle- ten megjelölendő az ösztöndíj ényherése esetén teendő utazás iránya, végül nyilatkoznia kell pályázónak arra nézve, vajjon katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztosíva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy utlalyban való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele. Minden pályázónak kötelezettséget kell vállalnia a folyamodvány- ban azíránt, hogy az ösztöndíj ényherése esetén külföldi tanulmányainak befejezése után az ösztöndíj kiutalásáig visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és a kiutalásán szerzett ismeretait itthon fogja értékesíteni. A kiskorúakért atyjuk vagy gyámjuknak kell kezességet vállalniok ezen kötelezettség betartása tekintetében. A folyamodványban felteimelt adatok hitelossége vagy megfelelő okmányokkal, vagy pedig a pályázók lak- helyére illetékes iparhatóság, esetleg községi előjáróság igazolási záradékával igazolandó.

A Magyar Hírlap útjása. Érdekes hírt közöl- nek velünk a fővárosból. A Magyar Hírlap 15 éves tennállásának jubileumát azzal ünnepli, hogy f. hó 17-étől kezdve független irányúval reggel helyett este jelenik meg a fővárosban s reggelre odaér minden vidéki város vagy helységbe. Egyuttal a világotag- mintájára egy speciálitása is létezik, mely abból áll, hogy minden érdekes eseményt fényképfelvételekkel ad közre. Mutatványszámot egy hétig ingyen küld bárkinek.

KÖZGAZDASÁG.

A szuperfoszfát kizsórásának idője.

A mesterséges trágyafélektől megfelelő hatást csak akkor várhatunk, ha a mesterséges trágyafélek alkalma- zásánál figyelembe veendő körülményeket figyelembe vesszük. Mert a mesterséges trágyafélek hatása nagy- mértékben függ attól, hly milyen módon hajtuk végre a trágyázást. Es igen sokszor, hogy a műtrágyafélek- nek nem volt az a várt hatása, visszavezethető arra, hogy nem lettek azok megfelelő módon alkalmazva. A műtrágyák alkalmazásánál figyelembe veendő körülmé-

nyek között igen fontos helyet foglal el az elszórás ideje. Az időpontra nézve tehát, hogy mikor adjuk a műtrágyákat, figyelemmel kell lenni. De nagy figyelembe kell venni a növények természetét, valamint az illető műtrágyában jelenlevő tápszer oldékonyagsági állapotát is. Egyáltalában vezetelnék kell lenni, hogy minden a növény gyökerei kifejlődnek, már akkor kellő m. nyi- gésben és alkalban találják meg azt a tápszer, a mely nekik kell. A szuperfoszfát alkalmazásának helyes végre- hajtatásán szem előtt tartandó irányelvek egyikét képezi az, hogy mikor szórjuk el és hogyan történjék az elszórás. A szuperfoszfátot, tekintettel arra, hogy benne a foszforsavak vízben oldható alakban szolgáltak, álta- lában úgy szórjuk el, hogy ez a vetőszántással beszán- tassák a földre. Ezen általános szabálytól, jöhető betartása sokszor nem tűzökz nehézségbe, mégis el- szórunk térti és a szuperfoszfátot más-más időben szórjuk el. — Az ősi kalászosoknál az általános szabály betartása nem tűzökz nehézségbe, mert pl. az ősi buza, roz, repce alól legjobb a szuperfoszfátot a vetőszántás előtt kizsórni és beszántani. Érvényes az különösen a kötött talajokra; a laza homoktalajoknál esetleg eltér- hetünk e szabálytól és egyszerűen a vetés előtt szórjuk el közvetlenül és befogásoljuk. Azonban midőn a szuper- foszfátot ösziek alá alkalmazzuk, gyökük tekintete, hogy húzhatják ki. A szerencsétlen Matyeko Andrásnak hívták. A szuperfoszfátban vízben oldható foszforsava a talaj által megkötetik és pedig legnagyobb mértékben azon réte- gekben, amelyekbe a beszántás alkalmával került. Már most az ösziek gyökerei is ott fognak erőteljesebb kifej- lődést elérni. Ha ellenben a szuperfoszfátot a vetés előtt közvetlenül szórjuk ki és a szántás helyett csak befogá- soljuk, akkor vízben oldható foszforsava a szuperfosz- tálnak a befogásolás mélységének megfelelő rétegekben lesz csak megkötve, a mi a növényzet gyökérzetének sekély mélységig terjedő fejlődését idezné elő, már pedig ez nem mondható kívánatosnak haszán száraz kímája alatt. Miért is a kötöttheb és szárazabb klímájú talajok szuperfoszfátosainál az általános szabályt kövessük. A homok és homokosabb talajon, hol a tápszerlekötő képesség csekélyebb, ott a szuperfoszfát könnyen oldódó foszforsava, melyből rétegekbe is könnyen leszárvághat és így a homok és homokos talajokon a szuperfoszfátunk egyszerű kizsórása és befogásolása is eredményes lehet. A tavasziki alá a szuperfoszfátunk az elszórási ideje változik. Ugyanis a koratavaszit vetést kívánó növények alá vagy öszszel, vagy tavasszal szórjuk ki a szuperfosz- fátot. A kora tavaszi vetést kívánó növények alá, melyek rövid tenyészidővel bírnak és a melyek alá a talajt öszszel kell megszántani (tavaszi kalászosok, borsó, bú- kény) vagy az ősi szántás alkalmával, vagy a tavaszi munkálatok megkezdése előtt szórhatjuk el a szuperfosz- fátot. Kötöttheb talajokon észlelhetőbb lesz az ősi kizsórás alkalmazása, lazább homokos, vagy homoktalajokon pedig a tavaszi munkálatok előtt való kizsórás oly módon eszközölhető, hogy a már megszántott földre egyszerűen kizsórjuk és a végleges alátakarás a rendes tavaszi talaj- megmunkálással eszközöljük; vagy pedig az ősi szántást megelőzőleg szórjuk ki. A hosszabb tenyészidővel bíró növényeknél (zokorrépa, takarmányrépa, burgonya, tengeri), a melyeket később szoktunk vetni, tavasszal a vetési munkálatok megkezdése előtt, a szuperfoszfátunk a kizsórása a tavaszi szórásnál nem okvetlenül szükséges azt alszántani, mert extriparáló való alátakarása is teljesen megfelelő módon eszközölhető. Sőt a gyakorlati tapasztalatok azt igazolják, hogy nagy hibát követhetünk el az által, ha tavasszal a talajt csak azért szántjuk meg, hogy a szuperfoszfátot alátakarjuk.

Védekezés a burgonya rothadására ellen.

Hazánkban a burgonya rothadása mindinkább terjedő- ben van. Míg ezelőtt 15—20 évről a baj alig volt ismeretes, ma folytonosan, minden irányban haláljuk a panaszt. Oka a bajnak egy gombaféleség, az u. n. Phytophthora infestans, a mely különösen akkor lepi meg legnagyobb mennyiségben a burgonyatáblákat, ha a nyár nagyon meleg és nedves. E baj ellen a következők módo- zatok segínyével kell védekezni. 1. Nem minden burgonya- féleség ellenállóképesége egyenlő e bajjal szemben. Az eddigi kísérletek azt bizonyítják, legellenállóbbnak bizonyult a fehér sziléziai burgonya. A korán érő burgonyaféleségek általában véve inkább szenved- nek e betegségekben, mint a későbbiek. 2. Minél gazdagabb a talaj nitrogénkészlete, rendszeren annál bujjabb a burgonya levelete, ami elősegíti a beteg- ség elterjedését. Epen azért a tulbőben a. a. azott istálló vagy zöldtrágya, illetőleg más fölöslegben tal- mazott nitrogéntrágyák hasonlóan kedveznek a betegség elterjedésének. A káli és foszfortrágyák ellenben akadá- lyozzák e betegség fellépését s azért különösen olyan

vidékeken, ahol a betegség el van terjedve, nem lehet eléggé ajánlani a mitrárgyát használatát. 3. Nem szabad vetésre olyan burgonyát használni, amely a phitophora infestanssal be van fertőzve. A betérőzést elkerülendő, burgonyának csak minden harmad-nyegyed évben szabad ugyanazon táblára kerülni, azon táblát pedig, amelynek termését jövő évi vetőmagból szántuk, meg kell háromszor permetozni bordói lével június 15—20-a között, másodsor egy hónap múlva, harmadszor pedig augusztus végén, szeptember elején. A permetezésnél az a fődolog, hogy a rézoldat a leveleket lehetőleg strúnek lepje el; magának az oldatnak különben nem kell nagyon strúnek lenni, mert a Phitophora igen kevés rózsától is elpusztul, elegendő, ha az oldatban 2% rézsulfat van. Ezen tanácsok keresztüljárva után, ha burgonyánkat szellős, száraz helyen tartjuk el, nem lesz okunk a burgonya rothadása ellen panaszkodni. Mindkét feleség a znióváraljai áll. tanítóképzőben megkaplato.

A Triostri Általános Biztosító-Társaság
(Assicurazioni Generali)

felvő évi március hó 18-án tartott 73-ik közgyűlésén terjesztették be az 1904. évi mérleget. Az előttnk levő jelentésből látjuk, hogy az 1904. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 710.811,806 korona és 28 fillér tettek ki és ez folyamán bevett díjak 32.134.119 korona és 97 fillér rugtak. Az életbiztosítási osztály díjartaléka 16.145,171 kor. 85 fillérrel 190.337,407 korona 01 fillérrel emelkedett. A tőkebiztosítási ágban, beleértve a betörésslopás elleni és tűkár-tőkebiztosítást, a díjbevétel 13.630.502,710 korona biztosítási összeg után 22.391,739 korona 95 fillér volt, miüb 8.722,170 korona 40 fillér viszontbiztosításra fordítottat uly, hogy a tiszta díjbevétel 13.669.569 kor. 55 fillér rugott, mely összegből 9.447.372 kor. 69 fill. mint díjartalék minden telertől menten jövő évre vitetett át. A jövő évrőlben esedékes való díjteljesítvények összege 90.801,649 korona 69 fillér. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.646,057 kor. 20 fillérrel a viszontbiztosítások levonása után 1.547,460 kor. 56 fillér rugott. A kárókat a társaság 1904-ben 29.008,350 korona 42 fillér folyósította. Ehhez hozzáadva az előtbi években teljesített kárfelelések, a társaság alapítása óta károk fejében 797.690,516 korona és 38 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. A nyereségartalékok közül, melyek összesen 25.851,064 korona 11 fillérrel rugnak, különösen kiemelendők: az alapszállási tartóli nyereségartalék, mely 5.250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok értékmegingadozására alakított tartalék, mely a 8.729.624 korona 17 fillérrel tartalékkal együtt 18.699.889 korona 05 fillérrel emelkedett, továbbá felmentendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az 590,587 korona 53 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezeken kívül fennáll még egy 1.190,587 korona 53 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges esőkénését kiegyenlítsen. A társaság összes tartalékai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai áttalások folytán 227.329,923 korona 25 fillérrel 247.497,914 korona 42 fillérrel emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések 38.468,591 korona 65 fillér, 2. életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 20.002,099 korona 07 fillér, 3. letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 750,570 korona 92 fillér, 4. értékpapírok 172.857,054 korona 11 fillér, 5. tárcza váltók 946,236 korona 23 fillér, 6. a részvényesek biztosított adóselevei 7.350,000 korona, 7. bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és haz intézet követelések, a hitelzők követeléseinek levonásával 7.122.762 korona 44 fillér; összesen 247.497,914 kor. 42 fillér. Ezen értékekből 51,5 millió korona magyar értékekre esik.

Felolós szerkesztő **BERECZ GYULA.** — Főmunkatárs **BÁNYI JÁNOS.**

UJ!
Cook & Johnson
amerikai szabadalm. tyukszem-gyűrűi.
A legjobb és legbiztosabb, kintnő hatású és azonnal fájdalomcsillapító. — Magyarországra-Ausztria összes győgtáiraiban kapható. 1 drb börtökben 20 f, 6 drb dobozban 1 korona. Postaköltség 20 f.
Magyarországi főraktára: **Török József gyógyszerháza** Budapest, VI., Király-utca 12. sz. — Magyar-Osztrák monarchia főrakt.: **Zum Samariter** gyógyszerháza Gráz.

Uj, eredeti Singer-féle
varrógép
olcsó áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kathreinor-féle
Kneipp-malátát kávénak
egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a mindennapi kávéval készítésénél.
Csak az eredeti csomagokat kérjük a «Kathreinor» névvel és ne vásároljunk soha olyat, amelyeket nyitva mérlegelnek.
Uae. '04. 100.

Hashajtó, görösmegszüntető
Bujahódcseppek,
étvágyat keltő és az emésztést elősegítő házaszer.
Egy palack az 1 korona.
Póstán kevesebb mint 2 palack (2 kor. 50 fill. utánvétel) nem lesz széküldve
BITTNER GYULA gyógyszerháza által
GLOGGNITZ (Alsó-Ausztria.)

Védjegy: „Horgony”
A Liniment Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller
egy régióknak bizonyított házaszer, mely már több mint 33 év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek között **készvényes, szuszál és megheles-knei** bebizonyoskodva használva.
Figyelemre: Silány hamisítványok miatt bevételek orvatosak legyűnk és csak olyan üveget használjunk át, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben 50 fillér. 1 kor. 40 f. és 2 kor. és ügyszólván minden gyógyszerháza kapható. — Főraktár: **Török József gyógyszerháza, Prágában.** Richter cégjegyzékére az „Arany oroszlánhoz”, Prágában. Készítéskor és nem. Minden napi széküldés.

Toperczer Sándor gyógyszerháza Turóczenntmártonban és Schönbach Viktor gyógyszerháza Znióváralján.

162—1905.

Faárverési hirdmény.

A következő erdőbirtokosok faanyaga kerül zárt írásbeli versenytárgyalással egybekötött nyilvános árverés után eladás alá:

a turóczenntmártoni v. urb. erdejében 2546 m ³	fenyőfaanyag 14,744	kor. 65 fill.	becsértékben
a blatniczai	” ” ” ” 4263	” ” ” ” 20,672	” ” ” ”
a szklabinjai	” ” ” ” 1036	” ” ” ” 6,519	” ” ” ” 10
a bellai	” ” ” ” 919	” ” ” ” 6,459	” ” ” ” 10
a háji	” ” ” ” 964	” ” ” ” 5,729	” ” ” ” 75
a polerickai	” ” ” ” 757	” ” ” ” 4,477	” ” ” ” 05
az alsóturceki	” ” ” ” 639	” ” ” ” 3,964	” ” ” ” —
a turóczenklői	” ” ” ” 1343	” ” ” ” 8,543	” ” ” ” 55
a pricokpai	” ” ” ” 1735	” ” ” ” 6,486	” ” ” ” —
a csremosnói	” ” ” ” 235	” ” ” ” 1,625	” ” ” ” 95

Az árverés a turóczenntmártoni m. kir. járási erdőgazdonság hivatalos helyiségében **1905. évi május hó 8-án délelőtti 9 órakor**, a kezelő kir. erdőbizt. és az erdőbirtokos megbízottjai jelenlétében fog megtartatni. Venni szándékozók ezen faárveréshez azon kijelentéssel hivatnak meg, hogy a sajátkézüleg irt zárt írásbeli ajánlataikat, melyekhez a becsár 10% — aavadékképen készpénzben vagyavadékképen értékpapírokban csatolandó, az ajánlattevő neve, lakása és utolsó postája, valamint a felajánlott vételár számokkal és betűkkel érthetően és olvashatóan kiirandó, az árverést vezető megbízott kijelentéssel nyújtják be. A zárt írásbeli ajánlatokban — melyek csak az árverés megkezdéséig nyújthatók be — kifejelendő, hogy az ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti. Később érkezett, valamint pótl- és utóajánlatok és ily írásbeli ajánlatok, amelyek ivenkint 1 korona bélyeggel ellátva nincsenek s ezen hirdményben jelzett feltételekről elérnek, figyelembe vétetni nem fognak. — Árverési feltételek az alóli kir. erdőgazdonság hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Kelt Turóczenntmártonban, 1905. évi április hó 18-án.

Az urbéri elnökségek.

Téli menetrend

A magyar királyi államasvasutak:

(Érvényes 1904. évi október 1-től kezdve.)

Budapest—T.-Szt.-Márton:	T.-Szt.-Márton—Budapest:
Gyv. i. reggel 7-10, é. d. u. 1-38	i. d. u. 2-54, é. este 9-15
Szv. i. d. e. 9-35, é. este 7-52	i. reg. 8-32, é. este 7-00
Gyv. i. d. u. 8-30, é. este 10-26	i. reg. 6-04, é. d. u. 12-50
Szv. i. d. u. 5-20, é. reg. 5-41	i. este 10-25, é. d. u. 9-45
Vv. i. éjjel 11-10, é. d. e. 11-41	i. d. u. 4-57, é. reg. 5-20
T.-Szt.-Márton—Ruttka:	Ruttká—T.-Szt.-Márton:
Gyv. i. d. u. 1-39, é. d. u. 1-47	i. d. u. 2-45, é. d. u. 2-53
Szv. i. este 7-54, é. este 8-03	i. reg. 8-20, é. reg. 8-31
Syv. i. este 10-27, é. este 10-35	i. reg. 5-54, é. reg. 6-03
Gzv. i. reg. 5-42, é. reg. 5-53	i. este 10-08, é. este 10-24
Vv. i. reg. 7-47, é. reg. 8-06	— — — — —
Vv. i. d. e. 11-42, é. reg. 11-53	i. d. u. 4-45, é. d. u. 4-56
Budapest ny.—Zsolna:	Zsolna—Budapest:
Gyv. i. reg. 7-20, é. d. u. 1-33	i. éjjel 3-45, é. reg. 9-40
Szv. i. reg. 9-25, é. este 8-35	i. reg. 7-00, é. este 5-55
Gyv. i. este 6-15, é. éjjel 12-07	i. d. u. 3-12, é. este 9-45
Szv. i. este 10-30, é. reg. 8-03	i. este 9-20, é. reg. 6-25
Zsolna—Pozsony:	Pozsony—Zsolna:
Gyv. i. d. u. 3-12, é. este 7-20	i. reg. 9-19, é. d. u. 1-33
Szv. i. reg. 7-00, é. d. u. 1-23	i. este 6-50, é. éjjel 12-19
Szv. i. d. u. 3-38, é. éjjel 11-20	i. reg. 6-00, é. d. u. 12-50
Szv. i. éjjel 9-20, é. éjjel 3-31	i. d. u. 1-24, é. este 8-35
Szv. — — — — —	i. éjjel 1-45, é. reg. 8-03

A os. és kir. szab. Kassa-Oderbergi vasutakon:

Kassa—Ruttká:	Ruttká—Kassa:
Szv. i. reg. 5-28 é. d. u. 12-10	i. reg. 4-30, é. d. e. 11-40
Szv. i. reg. 8-05, é. d. u. 2-09	i. d. e. 8-52, é. d. u. 3-48
Gyv. i. d. u. 1-05, é. este 8-07	i. d. u. 2-32, é. éjjel 11-15
Szv. i. d. u. 4-10, é. éjjel 11-14	i. d. u. 4-30, é. este 8-25
Ruttká—Zsolna:	Zsolna—Ruttká:
Szv. i. reg. 6-23, é. reg. 6-52	i. reg. 3-52, é. reg. 4-19
Szv. i. d. u. 12-27, é. d. u. 12-55	i. reg. 7-28, é. reg. 8-10
Gyv. i. d. u. 2-21, é. d. u. 2-46	i. d. u. 1-55, é. d. u. 2-20
Szv. i. este 8-30, é. este 8-58	i. reg. 8-15, é. reg. 8-42
Szv. i. éjjel 11-26, é. éjjel 11-53	i. d. u. 3-12, é. d. u. 4-10
Szv. — — — — —	i. este 9-12, é. este 9-40

Kralóván—Árvárváralja: Árvárváralja—Kralóván:

Szv. i. reg. 9-40, é. reg. 11-05	i. reg. 7-31, é. d. e. 9-00
Szv. i. d. e. 11-48, é. d. u. 1-17	i. d. u. 12-25, é. d. u. 1-35
Szv. i. d. u. 3-03, é. d. u. 4-15	i. d. u. 3-24, é. d. u. 4-45
Szv. i. d. u. 5-20, é. este 6-47	i. d. u. 5-50, é. este 7-21

Egy turóczi nemes család tulajdonát képező értékes
olajfestmények.
eladók. Megtekinthetők Moskóezi Ferenczné könyvkereskedésében Turóczenntmártonban.

A turóczenntmártoni m. kir. erdőgazdonságtól.

2286. sz.
1904. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A znióváraljai kir. bíróság mint tkvi hatóság közlirre teszi, hogy Laczko Veron és trsnak Laczko sz. Schwarz Mária elleni 261 k. és 42 fill. és jár. iránti végrehajtási ügyében a beszerzésekényai királyi törvényszék a znióváraljai kir. bíróság területén lévő, Felsőtúresek községben fekvő, a felsőtúresek 233. sz. tkjében I. 1—7. sorsz. a. foglalt és kisk. Laczko Vincez neven ^{1/72} kisk. Laczko Veronka ^{1/72} kisk. Pitterer József ^{1/72} kisk. Pitterer Mária ^{1/72} kisk. Pitterer Anna ^{1/72} kisk. Pitterer Magda ^{1/72} kisk. Pitterer Jozefa ^{1/72} kisk. Pitterer Antal ^{1/72} kisk. Pitterer Paula ^{1/72} kisk. Pitterer Vincez ^{1/72} kisk. Pitterer Ferencz ^{1/72} kisk. és Laczko szül. Schwarz Mária nevére ^{18/72} részben álló ingatlanokra a végtr. eljárás 711 korona; a 193. sz. tkjében I. 1—24., 27., 29—36. sorsz. a. foglalt és Laczko szül. Schwarz Mária nevére ^{1/888} részben álló ingatlanokra 13 korona; végül a 194. sz. tkjében I. 1—2. sorsz. a. foglalt és Laczko szül. Schwarz Mária nevére ^{1/642} részben álló ingatlanokra 12 koronában megállapított kikülbítési árban a. árverést elrendelte és hogy ezen ingatlanok az 1905. április 29 én d. e. 10 órakor Felsőtúresek községvezáranal megtartandó nyilvános árveresen a kikülbítési áron alul is eladhatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10% -at készpénzben, vagy az 1881 : LX. t. cz. 42-ik §-ában jelezett árfoylammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kikülbütött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kialakított szabályszertü e. smervényt ktszolgálatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Znióváralján, 1904. évi december hó 30-án.

Janovják, kir. albiró.

Jónak, a job az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használtban lev szappan, szóda, por, stb anyagoknál vászon és pamu ruháreműek mosására, a Schicht által ujoman feltalált

mosókivonat,

„Asszonydicséret“

védjegy, a ruha beaztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felér csökkenti.
2. Fáradságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiert az alatt jegyzett czég kezeséget vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosásznál.

Nélkülbíthetlenné válik minden háztasszony és mosónőnél egy egyszerű kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrészektől mentes.

..... Mindenütt kapható! .....

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljenk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig
A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

UJ.

UJ.

Üzletnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Turóczszentmártonban 276. sz. házban (Lamos fűszerkereskedése mellett) a modern kor igényeinek teljesen megfelelő

FÉRFI ÉS NŐI

divatárházai

nyitottam. E szakmánál töltött hosszú idő, valamint összeköttetésem révén a legujabbal és legolcsóbbal szolgálhatok.

A n. é. közönség saját érdeke engem pártfogolni.

CZILLER ALBERT.

UJ.

UJ.

Wix Miksa Turóczszentmárton

liszt-, fűszer-, csemege-, üveg-, porcellán- és Mauthner-féle magvak raktára.

Ablaküvegezések, tükörüveg és tükörök, fénykép- és képekreték nagy választékban.

FIGYELEM!

Megbízható, legjobb minőségű, hirneves valódi szépeességi lenvászón és

damasztáru minden nagyobb üzletben kapható

A késmárki gyár bejegyzett védjegye:

Hazai ipar!

Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e czéltől hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tüz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.“, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság“ számára.

A turóczszentmártoni ügynökség: WIX MIKSA.

Ajánlok: Thomasliszt műtrágyát, spódium- és ásványszuperfoszfátot,

továbbá löhere-, luczerna-földekre és rétekre fejtárgyának való és kitűnő hatású

gipsztrágyát.

árpát, zabot, rozst, búkkönyt, borsót, Valódi stockeraui lencsét, babot, Államilag ólomzárólt, turóczmezejei termésti löhere- és luczernamagot. Valódi rigai len- és bolhómagot. **Löwy Mór** kereskedő-jutányos napi áron.

Schmidthauer-féle Igmándi

csemegekereskedésében. — Főszétküldés a forrástulajdonos Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. — Nagy üveg 50 fillér, kis üveg ára 30 fillér. — Az egyedüli természetes keserűvíz, mely kis üvegben is kapható.

keserűvíz, reggelenként fél pohárral használva, meglepően gyors s nagyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a KARLSBADI és MARIENBADI ivókurát, gyomor- és bélhajokban, ugyszintén elkövéredés, szívbajosodás s azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdagadatnál, ezukorbetegség, csiz és köszvényéknél stb. — Az „Igmándi“ hatásosságában egyéb keserű vegy hashajtó ásványvizek meg sem közelítik és saját érdekében cselekszik, ki helyette mást nem fogad el. Utatás mellékelve. Kapható: TOPERCZER SÁNDOR gyógyszerárban és ZENDE G.